

VÝBOR PRE NÁRODNOSTNÉ MENŠINY A ETNICKÉ SKUPINY

Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

Materiál na 42. zasadnutie výboru
Bod č. 7

Informácia o Akčnom pláne ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2021 – 2025

Podnet:

Iniciatívny materiál

Obsah materiálu:

1. Predkladacia správa
2. Vlastný materiál
3. Príloha

Predkladá:

László Bukovszky
predseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

Bratislava september 2021

Predkladacia správa

Materiál „*Informácia o Akčnom pláne ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2021 – 2025*“ predkladá predseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny (ďalej len „výbor“) ako iniciatívny materiál. Cieľom tohto materiálu je poskytnúť členkám a členom výboru informáciu o Akčnom pláne ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2021 – 2025.

Informácia o Akčnom pláne ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2021 – 2025

Na základe úlohy B.3 uznesenia vlády SR č. 492/2016, ktorým vláda SR 26. októbra 2016 schválila Akčný plán ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2016 – 2020 (ďalej len „Akčný plán 2016 – 2020“), Úrad splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny (ďalej len „Úrad splnomocnenca“) priebežne sumarizoval podklady poskytnuté od zodpovedných gestorov k vyhodnoteniu Akčného plánu 2016 – 2020 a po spracovaní predmetných podkladov od jednotlivých rezortov, ako aj vlastných podkladov pripravil informáciu o plnení jeho úloh. Súhrnná informácia o plnení úloh Akčného plánu 2016 – 2020 bola v zmysle uvedeného uznesenia vlády postúpená vedúcemu Úradu vlády SR a zároveň poskytnutá aj členkám a členom výboru.

Druhou časťou uvedenej úlohy uznesenia bolo vypracovať a predložiť na rokovanie vlády SR návrh na aktualizáciu úloh akčného plánu do 31. marca 2020. Vzhľadom na pandemickú situáciu a z nej vyplývajúce obmedzenia nebolo v stanovenom termíne možné uskutočniť participatívny proces tvorby aktualizácie akčného plánu. Vedúci Úradu vlády SR sa teda obrátil na predsedu vlády SR so žiadosťou o predĺženie termínu plnenia úlohy B.3 do 31. júla 2021. Predseda vlády SR predmetnej požiadavke vyhovel.

Akčný plán ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2021 – 2025 (ďalej len „Akčný plán 2021 – 2025“) vypracovaný Úradom splnomocnenca a pracovnou skupinou, ktorej členkami a členmi boli zástupcovia relevantných rezortov a zástupcovia nominovaní členkami a členmi výboru, nadväzuje na aktuálny stav ochrany postavenia a práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám po finalizácii úloh z Akčného plánu 2016 – 2020, vychádza zo skúseností s jeho plnením, pričom zohľadňuje záujmy a potreby národnostných menšín, ako aj priority stanovené v programových dokumentoch a plánoch vlády SR, príbuzných stratégiách, koncepciách a akčných plánoch. Akčný plán 2021 – 2025 zároveň vytvára priestor na nastavenie procesov v oblasti naplňovania práv národnostných menšín v súlade s medzinárodnoprávnymi a ústavnými štandardmi efektívnej účasti národnostných menšín na rozhodovaní o veciach, ktoré sa ich týkajú. Základným princípom Akčného plánu 2021 – 2025 je nastavenie úrovni a spôsobov participácie národnostných menšín a etnických skupín na plnení priorít stanovených v programových dokumentoch vlády SR tak, aby zohľadňovali ich oprávnené potreby a v praxi viedli k skutočnej rovnosti príležitostí.

Materiál bol po zaslaní členkám a členom výboru na pripomienkovanie a následnom zapracovaní tých vznesených pripomienok, ktoré bolo možné zapracovať, predmetom medzirezortného pripomienkového konania, v rámci ktorého bolo vznesených 46 pripomienok, z toho 32 obyčajných a 14 zásadných, z ktorých bolo 33 akceptovaných úplne, 4 čiastočne (z toho 1 zásadná pripomienka Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky) a 9 nebolo akceptovaných (z toho 1 zásadná pripomienka OZ Bez bariéry - Národnej platformy proti bariéram).

Vláda SR schválila *Správu o plnení úloh z Akčného plánu ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2016 – 2020 a Akčný plán ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2021 – 2025* uznesením č. 461 z 25. augusta 2021. Týmto uznesením zároveň uložila relevantným ministrom zabezpečiť plnenie úloh Akčného plánu 2021 – 2025, predložiť informáciu o ich plnení

a vedúcemu Úradu vlády SR vypracovať a predložiť na rokovanie vlády SR správu o plnení úloh z Akčného plánu 2021 – 2025 s návrhom na aktualizáciu úloh. Akčný plán 2021 – 2025 schválený vládou SR bol zaslaný členkám a členom výboru.

Aktuálny Akčný plán 2021 – 2025 stanovuje 6 operačných cieľov a v porovnaní s Akčným plánom 2016 – 2020, ktorý obsahoval 28 aktivít, zahŕňa až 35 opatrení, a to z oblastí legislatívneho a inštitucionálneho zabezpečenia ochrany práv národnostných menšín, zefektívnenia mechanizmov participácie národnostných menšín na rozhodovaní o veciach, ktoré sa ich týkajú, zabezpečenia dôslednej analýzy údajov o obyvateľoch z hľadiska ich národnostnej príslušnosti, zlepšenia podmienok používania menšinových jazykov, zlepšovania podmienok rozvoja kultúry a médií menšín a zlepšovania podmienok národnostného školstva. V porovnaní s predchádzajúcim akčným plánom zaväzuje k aktivitám tiež vyšší počet gestorov a spolupracujúcich subjektov, medzi ktorých tentokrát patria takmer všetky ministerstvá.

V súvislosti s plnením úlohy B.1 uznesenia vlády SR č. 461/2021 zabezpečiť plnenie úloh vyplývajúcich z Akčného plánu 2021 – 2025 splnomocnenec zriadi *Koordinačnú radu k Akčnému plánu ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2021 – 2025*, a to nielen z členiek a členov výboru, ale aj z ďalších zástupcov rezortov, ktoré sú gestormi jednotlivých aktivít, pričom na plnenie úloh akčného plánu budú pravidelne vyzývané aj všetky inštitúcie, ktoré vo vzťahu k týmto úlohám vystupujú ako spolupracujúce subjekty. Plnenie úloh Akčného plánu 2021 – 2025 všetkými uvedenými aktérmi bude pravidelne monitorované minimálne v časových intervaloch uvedených v rámci tohto plánu. O plnení Akčného plánu 2021 – 2025 budú pravidelne informovaní všetci členovia výboru na jeho zasadnutiach. Koordinačná komisia sa bude stretávať nielen v úplnom zložení, ale predovšetkým čiastkovo k jednotlivým okruhom v zložení zo zástupcov subjektov, ktorých sa tieto témy týkajú.